

Handläggare
Monica Petersson

Datum
2017-09-04

Diarienummer
OSN-2017-0461

Omsorgsnämnden

Yttrande om förslag till Mål och budget 2018 med plan för 2019-2020

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

- att** anta förslaget till Mål och budget 2018 med plan för 2019-2020 avseende nämndens ansvarsområde,
- att** fastställa ersättningen i valfrihetsystemet för ledsagarservice till 275 kr per timme från och med 2018 för både ledsagning enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS),
- att** fastställa avgifter enligt ärendets bilaga 1, samt
- att** godkänna tillämpningsanvisningar för avgifter inom omsorg om äldre och funktionsnedsatta.

Sammanfattning

Nämnden föreslås anta förslaget till Mål och budget för 2018-2020 avseende nämnden ansvarsområde. Nämnden föreslår några justeringar av avgifter som höjning av maxtaxan inom bostad med särskilde service inom socialpsykiatri, anpassning av matavgift för korttidstillsyn till samma som för fritidsklubb. Samtliga avgifter som inbegrips i tillämpningsanvisningar för omsorg om äldre och funktionsnedsatta har en årlig uppräkningsbelopp. Nämnden föreslår att även matavgifter inom nämndens område från och med 2018 räknas upp med prisbasbeloppet. Timersättningen för ledsagarservice föreslås vara densamma som 2017 d.v.s. 275 kr per timme.

Nämnden föreslår även att gatu- och samhällsmiljönämnden övertar ansvaret för myndighetsutövningen för resor till och från daglig verksamhet från och med 2018 genom att de inbegrips i färdtjänstbeslutet. Många av de personer som idag reser till och från daglig verksamhet har tillstånd till färdtjänst för sina fritidsresor. För att Uppsala kommun inte skall utreda en persons resmöjligheter flera gånger, och då resor till och från daglig verksamhet är en del av den särskilda kollektivtrafiken är det naturligt att beslut om resorna tas av färdtjänsthandläggarna.

Äldrenämnden beslutade 1 september 2017 om tillämpningsanvisningar för avgifter inom omsorg om äldre och funktionsnedsatta. Omsorgsnämnden föreslås godkänna densamma.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, den 5 september, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring och kompletteringar med taxor och avgifter.

Ärendet har beretts i nämnden och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut om Mål och budget 2018 med plan för 2019-2020.

Avgifter och ersättningar

Nämnden föreslår avgifter enligt bilaga 1. Nämnden föreslår också att timersättningen för ledsagarservice fastställs till 275 kr.

Ändring av maxtaxa inom särskilda boendeformer inom socialpsykiatri

För tio år sedan beslutade kommunfullmäktige (KSN-2007-0896) att omvårdnadsavgiften för bostäder med särskild service enligt 5 kap, 7 § SoL för personer med psykiska funktionshinder skulle behållas oförändrad till max 38,7 % av prisbasbeloppet (=1300 kr per månad år 2007). I samma ärende beslutade man att omvårdnadsavgiften för särskilt boende för äldre enligt 5 kap, 5 § SoL skulle sättas lika med statens maxtak för avgifter (1612 kr år 2007).

Sedan detta beslutades har maxtaxan (maxtaket) gällande omsorgsavgift/omvårdnadsavgift för dessa två målgruppers boendeformer skilt sig åt. Avgiftsnivåerna och maxtaxan för 2017 är fastställd till 2 013 kr/mån för särskilt boende omvårdnad/demens (ÄLN) respektive 1 444 kr/mån för olika boendeformer inom socialpsykiatri (OSN). Inom socialpsykiatri är de boendeformer som totalt omfattas följande: bostad med särskild service, särskilt boende, korttidsboende (även träningsboende) och hem för vård eller boende (HVB). Detta har till följd att dessa biståndsinsatser inom socialpsykiatri har en maxtaxa á 569 kr lägre per månad jämfört med samma eller liknande biståndsinsatser inom äldreomsorgen.

Enligt kommunens inriktningsmål för 2018-2020 ska Uppsala kommun ha en jämställd och hållbar ekonomi (mål 1) och Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för medborgarna (mål 4). För att uppnå detta föreslås målet vara att samma nivå för maxtaxa ska gälla inom olika boendeformer inom socialpsykiatri som idag gäller för särskilt boende och korttidsboende för äldre. En maxavgift, inte olika maxavgifter, föreslås gälla för Uppsalas medborgare som är i behov av någon av nämnda boendeformer.

Omsorgsnämnden tog den 22 februari 2017 beslut om att föreslå kommunfullmäktige (OSN-2016-0328) att ändra maxtaxan i två steg. En ändring av maxtaxan med 284 kr per månad från 1 juli år 2017 (upp till 1 728 kr/månad) och sedan med ytterligare 285 kr upp till ordinarie

maxtaxa från och med år 2018. Kommunfullmäktige har inte behandlat detta ärende och omsorgsnämnden föreslår därför kommunfullmäktige att införa maxtaxan direkt för 2018. Från 1 januari 2018 föreslås maxtaxan höjas med 569 kr per månad till 2 013 kr per månad.

Ekonomiska konsekvenser

Höjningen av maxtaxan uppskattas innebära en ökad intäkt för omsorgsförvaltningen med som mest 180 000 kronor per år. Antalet brukare som påverkas av förändringen fullt ut (som kommer få betala enligt föreslagen maxavgift) är uppskattningsvis ca 30 personer. Brukare med låg eller lägst inkomst kommer inte att påverkas.

Konsekvenser för jämställdhet och tillgänglighet

Ärendet kommer uppskattningsvis att påverka cirka två tredjedelar män och en tredjedel kvinnor av cirka 30 berörda personer och bedöms inte ha några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv. Maxtaxan har inte några konsekvenser för tillgänglighet.

Resor till och från daglig verksamhet

Omsorgsnämnden ansvarar för resor till och från daglig verksamhet. Resorna har efter att omsorgen togs över från landstinget till kommunen 1996, alltid legat på den nämnd som också har ansvaret för daglig verksamhet. För närvarande är det cirka 350 personer som är beviljade resor varav cirka 150 personer åker med egen regi och cirka 200 personer åker med upphandlade transporter.

Den enskildes behov av resor till daglig verksamhet kan bedömas enligt socialtjänstlagen eller färdtjänstlagen. Samtliga personer som idag är beviljade resor till daglig verksamhet, med några enstaka undantag, är beviljade färdtjänst för sin fritid. När färdtjänsthandläggarna prövar rätten till färdtjänst innebär det marginellt merarbete att pröva rätten till resor fram och tillbaka till daglig verksamhet också. Idag tar färdtjänsthandläggarna beslut om arbetsresor, vilket kan liknas vid dagligverksamhetsresor. Förvaltningen föreslår att behovet av resa till och från daglig verksamhet från och med 2018 ska bedömas av färdtjänsthandläggarna enligt färdtjänstlagen.

Omsorgsnämnden kommer även fortsättningsvis att ha det ekonomiska ansvaret och verkställigheten för resorna. Den enskilde kommer att kunna åka antingen med resor i egen regi eller med upphandlade transporter. Juridiskt är det inget som hindrar att beslut tas av en nämnd och verkställigheten sköts av en annan nämnd.

Avgiften för resan till och från daglig verksamhet blir som en följd av detta en del av färdtjänsttaxan. Kommunfullmäktige tog i augusti 2016 beslut om att resorna ska vara kostnadsfria så gatu- och samhällsmiljönämnden kommer i sitt remissyttrande till Mål och Budget 2018 föreslå att färdtjänst till och från daglig verksamhet ska vara kostnadsfritt.

Ekonomiska konsekvenser

Viss arbetstid kommer att frigöras för biståndshandläggare som prövar rätten till resor. Färdtjänsthandläggarna kommer att fortsättningsvis pröva rätten till ensamåkning och möjlighet

till ledsagning under resan. Ändringen kan komma att påverka nämndens kostnader i viss utsträckning men eftersom det råder sekretess mellan nämnderna är det inte möjligt att förutsäga om det påverkar kostnaderna positivt eller negativt. Åtgärden förväntas inte få annat än marginell påverkan på kostnaderna.

Konsekvenser för jämställdhet och tillgänglighet

Det har inga konsekvenser för jämställdhet eller tillgänglighet.

Tillämpningsanvisningar för avgifter inom omsorgen för äldre och funktionsnedsatta

Gällande avgiftssystem inom omsorgerna om äldre och funktionsnedsatta i Uppsala kommun antogs av kommunfullmäktige (KF) 2008-05-26. KF:s beslut innefattade ett uppdrag till äldre- och funktionsnämnden (ÄLN) att göra nödvändiga kompletteringar och justeringar av tillämpningsanvisningar för avgiftssystemet. Äldre- och funktionsnämnden antog med stöd av detta särskilda tillämpningsanvisningar för avgiftssystemet 2008-10-09. År 2012 beslutade kommunfullmäktige att årligen fastställa kommande års avgifter för trygghetslarm, matdistribution och matavgifter för särskilt boende utifrån av regeringen beslutat prisbasbelopp.

Äldreförvaltningen har utformat förslag till reviderade tillämpningsanvisningar för avgiftssystemet (bilaga 2). Tillämpningsanvisningarna som avser taxorna för 2018 är inte komplett när det gäller den lägsta avgiften för måltider och det generella tillägget för förbehållsbeloppet måltider, då underlag som krävs ännu inte finns tillgängligt hos Socialstyrelsen.

Övriga avgifter är uppräknade enligt tidigare beslut och med 2018 års prisbasbelopp som är 700 kronor högre än år 2017. I tillämpningsanvisningarna föreslås en förändring gentemot tidigare beslut och det gäller kommunal hemsjukvård.

Förslaget är att avgiften för hälso- och sjukvårdsinsatsen ska följa prisbasbeloppet på samma sätt som övriga avgifter. Förslaget är att avgiften blir 0,22 % av prisbasbeloppet per besök. Maxtaxa för hälso- och sjukvård uppnås efter tre besök. Det innebär att avgiften höjs med 1 krona 2018 till 101 kr/besök och maxtaxan till 303 kr per månad.

Ekonomiska konsekvenser

Samtliga avgifter i tillämpningsanvisningarna är kopplade till prisbasbeloppet som ökar med 1,5 procent mellan 2017 och 2018. Nämndens intäkter ökar inte lika mycket utan det är beroende på personers inkomster och storlek på insatser.

Konsekvenser för jämställdhet och tillgänglighet

Ändringen innebär inga konsekvenser för jämställdhet eller tillgänglighet.

Övriga justeringar av avgifter

Avgiften på korttidstillsyn för mat synkroniseras med avgiften på fritidsklubb. Avgiften höjs 2018 från 150 kr per månad till 200 kr per månad. Avgiften för introduktion på Lusthuset tas bort för egenregin eftersom kommunen ska sluta med att internfakturera mellan olika verksamheter.

Nämnden föreslår att matavgifterna knyts till prisbasbeloppet vilket innebär en årlig uppräknings. Avgifterna har inte höjts sedan 2015. Som en jämförelse så är matavgiften i Västerås stad i särskilt boende 116 kr år 2017 och i Uppsala kommun 100 kr. Avgifter för matkostnader enligt tillämpningsanvisningarna för avgifter för omsorg för äldre och funktionsnedsatta är samtliga knutna till prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) har för år 2017 beräknats till 44 800 kronor och för 2018 till 45 500 kr. Regeringen har uppdragit åt Statistiska centralbyrån (SCB) att beräkna prisbasbeloppet. Beräkningarna ska göras med utgångspunkt i förändringen av konsumentprisindex.

Boendeavgiften för ungdomar 19 år -20 år som har aktivitetsersättning och som bor på bostad med särskild service LSS 9§8 höjs med 409 kr per månad till 2 275 kr per månad. Boendeavgiften inkluderar kost och logi. Barn och unga på HVB betalar enbart för mat 71 kr x 30 dagar = 2 130 kr per månad.

Ekonomiska konsekvenser

Nämndens intäkter, för de avgifter som är kopplade till prisbasbeloppet, kommer att öka med sammanlagt cirka 230 tkr för 2018.

Ersättning i valfrihetssystem för ledsagarservice enligt SoL och LSS

Ledsagarservice kan beviljas enligt SoL eller LSS. Ledsagarservice är en beviljad insats i form av följeslagare ute i samhället för personer med funktionsnedsättning. Syftet är att ge den enskilde ökade möjligheter att genomföra enklare aktiviteter och bryta den sociala isolering som kan uppstå på grund av funktionsnedsättning d.v.s. möjlighet att delta i samhällslivet och ha kontakter med andra.

Uppsala kommun har sedan 2008 ett valfrihetssystem inom ledsagarservice enligt lagen om valfrihetssystem. Det finns för närvarande nio godkända utförare av ledsagarservice utöver kommunens egen regi. Det är egenregin som är ickevalsalternativ i valfrihetssystemet för den som inte kan eller vill välja utförare.

Timersättning föreslås ligga kvar på samma nivå som 2017 d.v.s. 275 kr per timme. Nämndens ekonomi gör det inte möjligt att höja ersättningen för 2018. Timersättningen höjdes med 22 procent 1 juli 2015 och därefter har den inte höjts.

Konsekvenser för ekonomi, jämställdhet och tillgänglighet

Det blir inga konsekvenser.

Omsorgsförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Handläggare
Monica Petersson

 Datum
2017-09-04

 Diarienummer
OSN-2017-0461

Omsorgsnämnden förslag på avgifter		
Verksamhet	2018	2017
Lusthuset		
-besöksavgift uppsala- bor vuxna 21 år -	30 kr/person/besök	30 kr/person/besök
-besöksavgift boende annan kommun	100 kr/person/besök	100 kr/person/besök
-introduktion till ny personal – externa utfö- rare betalar	750 kr/gång externa utförare	750 kr/gång samtliga utförare
-introduktion för perso- nal från Uppsala kom- mun	gratis	gratis
Resa till och från daglig verksamhet		
-egenavgift	beslut fattas av gatu- och samhällsmiljönämnden	gratis
Måltidsavgift kort- tidsvistelse LSS		
-barn och ungdomar	71 kr/heldag (0,156 % av prisbasbelopp- et)	70 kr/heldag
-barn och ungdomar	36 kr/halvdag (0,08 % av prisbasbeloppet)	35 kr/halvdag
-vuxna 21 år -	101 kr/heldag (0,22 % av prisbasbeloppet)	100 kr/heldag
-vuxna 21 år	53 kr/halvdag (0,116 % av prisbasbeloppet)	50 kr/halvdag
Måltidsavgift kontakt- familj SoL/ LSS		
-barn och ungdomar	71 kr/heldag (0,156 % av prisbasbeloppet)	70 kr/heldag
-barn och ungdomar	36 kr/halvdag (0,08 % av prisbasbeloppet)	35 kr/halvdag
vuxna 21 år -	101 kr/heldag (0,22 % av prisbasbeloppet)	100 kr/heldag
vuxna 21 år -	53 kr/halvdag (0,116 % av prisbasbeloppet)	50 kr/halvdag

Omsorgsnämndens förslag på avgifter		
Verksamhet	2018	2017
Måltidsavgift Hem för vård och boende, HVB		
-barn och ungdomar	71 kr/heldag (0,156 % av Ppb)	70 kr/heldag
-barn och ungdomar	36 kr/halvdag (0,08 % av prisbasbeloppet)	35 kr/halvdag
Kost korttidstillsyn 12-21 år	200 kr/månad	150 kr/månad
Bostad med särskild service LSS 9 § 8		
-barn och ungdomar, boendeavgift	Enligt samma schablon som underhållsstödet/mån/förälder, mat ingår	Enligt samma schablon som underhållsstödet/mån/förälder, mat ingår
-ungdomar 19 år som har aktivitetsersättning	2 275 kr/månad, (0,1 av 50 procent av prisbasbeloppet)	1 866 kr/månad, (0,083 av 50 procent av prisbasbeloppet)
Tillämpningsanvisningar för avgifter för omsorg av äldre och funktionsnedsatta: Kommunal hemsjukvård	101 kr/besök och maximalt 303 kr/månad (0,22 % av prisbasbeloppet per besök. Maxtaxa för hälso-och sjukvård uppnås efter tre besök per månad)	100 kr/besök och maximalt 300 kr/månad
Maxtaxa omvårdnad för bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen	2 013 kr/månad	1 444 kr/månad

Äldrenämnden
Eva Elmegren

**TILLÄMPNINGSANVISNINGAR INOM
OMSORGERNA OM ÄLDRE OCH
FUNKTIONSNEDSATT
I
UPPSALA KOMMUN 2018¹**

---

¹

enligt § 139 ALN-2007-0127.11; att uppdra till äldrenämnden att göra erforderliga kompletteringar och justeringar av tillämpningsreglerna för avgiftssystemet för äldre- och funktionsnedsatta.

1. Allmänt

Dessa tillämpningsanvisningar gäller för handläggning av avgifter för biståndsbedömda insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen²

1.1 Lagrum

Kommunens avgiftssystem och tillämpningsregler för avgifter för omsorgerna om äldre- och funktionsnedsatta styrs av flera olika lagar och förordningar. Till dessa hör följande:

- Socialtjänstlagen (2001:453)
  - Inkomstskattelagen (1999:1229)
  - Kommunallagen (1991:900)
  - Bostadstillägg - enligt Socialförsäkringslagen 1999:799
  - Förvaltningslagen
  - Offentlighets- och sekretesslagen
  - Hyreslagen
  - Arkivlagen
  - Hälso- och sjukvårdslagen
- Kommunal befogenhet att tillhandahålla servicetjänster åt äldre

1.2 Huvudprinciper i avgiftssystemet

Utgångspunkten för avgiftssystemet är att de samlade avgifterna för boende, hjälp i hemmet, service och omvårdnad, inte får uppgå till så stort belopp att den enskilde inte har kvar tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader, ett s.k. förbehållsbelopp. Kommunen beräknar förbehållsbeloppet utifrån ett minimibelopp³ som fastställts i socialtjänstlagen. Till minimibeloppet läggs den enskildes bostadskostnader. De avgifter som ska räknas samman finns redovisade under kapitel 2.

1.2.1 Högkostnadsskydd

Avgiften⁴ för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende samt kommunal hälso-och sjukvård (av sjuksköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut eller sjukgymnast) får uppgå till högst en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet, som årligen fastställs av regeringen.

---

² Personer med funktionsnedsättning med beslut enligt LSS betalar ingen omsorgsavgift. Däremot utgår avgifter för mat

³ Se förklaring av minimibelopp under punkt 5.1

⁴ Enligt Socialtjänstlagen; Proposition 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016, Utgiftsområde 25 s. 38-41

Avgiftstaket gäller för varje vårdtagare var för sig, således även för makar, registrerade partners och sammanboende oavsett om båda eller en av parterna har en biståndsbedömd insats.

Detta högkostnadsskydd gäller även för omvårdnadsavgiften samt HS-insats vid bostäder med särskild service.

1.2.2 Avgiftsutrymme

För att beräkna det individuella avgiftsutrymmet avräknas skatter, bostadskostnad samt minimibelopp från den enskildes bruttoinkomster.

De sammanlagda avgifterna får inte överstiga avgiftsutrymmet och inte heller avgiftstaket (maxtaxan) enligt föregående punkt. Om de sammanlagda avgifterna är högre än avgiftsutrymmet korrigeras avgifterna ned till avgiftstaket.

Beräkningen av den enskildes avgiftsutrymme går till på följande sätt:

$$\begin{aligned} & +\text{Bruttoinkomster inkl. ev. bostadstillägg el. motsvarande} \\ & - \text{skatter som ingår i inkomstbegreppet}^5 \\ & - \text{faktisk boendekostnad} \\ & - \text{minimibelopp (generellt)} \\ & - \text{minimibelopp (individuellt)}^6 \\ \hline & = \text{disponibelt avgiftsutrymme} \end{aligned}$$

1.2.3 Negativt avgiftsutrymme

Om det disponibla avgiftsutrymmet blir noll eller negativt tas ingen omvårdnadsavgift och/ eller HS-avgift ut. Vid negativt avgiftsutrymme reduceras också avgiften för matkostnaden på vård- och omsorgsboende med det negativa avgiftsutrymmet, dock som mest ner till Konsumentverkets beräkning av skäliga levnadskostnader för livsmedel för aktuellt år.

När reducering sker del av månad beräknas det per dag med en 365:e del av beräknad årskostnad.

Om den enskilde avstår från att lämna uppgifter om inkomst, kapitalinkomst och/eller boendekostnad görs ingen prövning av förbehållsbeloppet, utan avgift tas ut enligt maxavgiften.

---

⁵ Kommunal och statlig inkomstskatt samt skatt på inkomst av kapital

⁶ I förekommande fall för ex. god man

2. Avgifter och ersättningar som ingår i avgiftssystemet

2.1 Avgiftsbelagda insatser

De olika avgifter som ska räknas samman och jämföras med den enskildes avgiftsutrymme är följande:

- Omvårdnads- och serviceavgift inom hemtjänst
- HS insats inom ordinärt boende⁷, ⁸ för brukare under 85 år
- Omvårdnad på vård- och omsorgsboende
- Omvårdnadsavgift på korttidsboende
- Avgift för trygghetstelefon

2.2 Kostnadsersättningar och andra avgifter

Följande kostnadsersättningar och andra avgifter ligger utanför maxtaket för avgifter:

- Kostnadsersättning för förbrukningsvaror, möbler, husgeråd m.m. i särskilt boende och som ingår bland posterna i minimibeloppet
- Avgift för måltider i vård- omsorgsboende
- Avgift för måltider i korttidsvård
- Avgift för måltider i dagverksamhet
- Avgift för matdistribution med färdiglagad mat i ordinärt boende

2.3 Avgiftsfri service och vård

Följande insatser och stöd är helt avgiftsfria:

- Insats från syn- och hörselinstruktör
- Ej biståndsbedömd öppen dagverksamhet
- Insatser beslutade enligt LSS
- Boendestöd
- Omvårdnad på dagverksamhet
- Avlösning i hemmet med upp till 24 timmar när närstående vårdar någon över 65 år.
- Ledsagning

---

⁷ Beslut; Kommunfullmäktige KSN -2015-1859
Gäller from 2016-07-01

⁸ Beslut; Kommunfullmäktige KSN -2017-2153

3. Inkomstbegrepp

3.1. Allmänna principer

Den enskildes aktuella bruttoinkomster läggs samman på årsbasis varefter skatter avräknas (=nettoinkomst). Därefter divideras beloppet med tolv för att få fram en månadsinkomst efter skatt.

Beräkningen sker utifrån sådana inkomster som är skattepliktiga enligt inkomstskattelagen med tillägg för vissa typer av ersättningar som är undantagna från beskattning i Sverige. S.k. allmänna avdrag⁹ medges inte vid inkomstberäkningen. Utgångspunkt för avgiftsberäkningen är inhämtade inkomstuppgifter från Försäkringskassan, Pensionsmyndighet, Skatteverket samt uppgifter den enskilde lämnat i sin inkomstanmälan.

3.1.1 Inkomstslag

Förvärvsinkomster beräknas utifrån vad som gäller för posterna tjänst respektive näringsverksamhet¹⁰. Enligt dessa lagrum minskas intäktsposterna med kostnadsposterna.

3.1.2 Inkomst av tjänst

Till inkomstslaget tjänst¹¹ räknas exempelvis följande:

- inkomst minus utgift¹² av tjänst t.ex. lön, arvoden, sjukpenning, vissa förmåner och andra skattepliktiga ersättningar
- pension
- livränta (vanligen del av)
- vårdbidrag¹³

3.1.3 Vissa skattefria ersättningar

Tillägg ska göras för vissa skattefria¹⁴ ersättningar och inkomster, t.ex.

- stipendier till den del de överstiger 3000 kr
- studiemedel i form av studiebidrag
- avtalsgruppsjukförsäkringar (AGS-ersättningar) som inträffat före år 1991
- alla utländska inkomster, pensioner och andra ersättningar som beskattas i Sverige eller i utlandet eller skattefria sådana.
- barnbidrag

⁹ Se ”Allmänna avdrag”, 62 kap, inkomstskattelagen.

¹⁰ enligt 10 kap, 16 § och 14 kap. 21 § inkomstskattelagen.

¹¹ 11 kap, inkomstskattelagen

¹² Utgift för att förvärva och behålla inkomster ska dras av som kostnader (om inte annat anges i kap 9, 12 eller 60 i inkomstskattelagen).

¹³ Endast den del som är skattepliktig inkomst av tjänst; den del som utgör ersättning för merutgifter räknas inte som inkomst

¹⁴ t ex handikappersättning, hemsjukvårdsbidrag, assistansersättning samt ersättningar som inte ingår i inkomstbegreppet i inkomstberäkningarna för bostadstillägget.

3.1.4 Inkomst av näringsverksamhet

Inkomst av näringsverksamhet beräknas enligt inkomstskattelagen¹⁵, dock endast uppkomna överskott. Inkomsten korrigeras så att avdrag för tidigare års underskott och avdrag för kostnader för egen pension, till den del de inte överstiger ett halvt prisbasbelopp, ska öka den beräknade näringsinkomsten.

3.1.5 Inkomst av kapital

Beräkning av överskottet i inkomstslaget kapital görs utifrån uppgifter som erhålls direkt från Skatteverket. De avser då uppgifter för två år tillbaka. Den enskilde ges möjlighet att skicka in den faktiska inkomsten per den 31 december året innan hjälpåret som grundas på de kontrolluppgifter den enskilde kan få från sin bank. Kontrolluppgiften ska då bifogas inkomstanmälan vid den årliga omräkningen. Inkomster som utgör kapitalinkomster enligt inkomstskattelagen¹⁶ ingår, efter gjorda avdrag, i inkomsten. Uppskovsavgift, negativ räntefördelning och realisationsförlust som minskat realisationsvinst kan endast dras av mot kapitalinkomsterna, och högst i nivå med kapitalinkomsterna.

Undantag: Kapitalvinster/-förluster ingår inte i kommunens inkomstbegrepp. Det betyder att vinster och förluster vid försäljning av villa, bostadsrätt och aktier inte tas med vid beräkning av avgift. Förmögenhet påverkar inte inkomstberäkningen.

3.1.6 Bostadsstöd

Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg ingår i inkomstbegreppet¹⁷:

- BTP - Statligt bostadstillägg till pensionärer
- SBTP - Särskilt bostadstillägg till pensionärer (med låg inkomst)
- Bostadsbidrag till barnfamiljer
- Boendetillägg

3.1.7 Skatteberäkning

En skatteberäkning görs med statlig och kommunal inkomstskatt, skatt på kapitalinkomster enligt gällande regler för slutlig skatteberäkning.

Kyrkoavgift är en frivillig avgift utöver den s.k. begravningsavgiften och avräknas därför inte från inkomsterna.

Uppsala kommun beräknar skatt utifrån den skattesats som gäller den stadsdel där den enskilde bor, vilket gör att inkomst kan skilja sig från utbetalning från Pensionsmyndighet och Försäkringskassa som beräknas enligt en generell skattetabell för Uppsala kommun med justering vid årlig deklaration.

Fastighetsskatt för permanentbostad enligt senaste taxering räknas som bostadskostnad¹⁸. Fastighetsskatt för annan fastighet, tex. fritidsbostad avräknas inte från inkomstunderlaget.

---

15 14 kap. 21 §

16 Inkomstskattelagen kap. 41

17 Enligt 8 kap 4§ SoL

18 se Bostadskostnadsbegrepp, kap 4

Skatt på beviljat uppskov på kapitalvinst från försäljning av villa/bostadsrätt¹⁹ ingår under rubrik ”statlig skatt på kapitalinkomst” i deklARATIONEN. Detta betyder att hänsyn redan tagits till denna skatt och ska inte tas upp på annat sätt vid beräkning av avgift.

3.2 Inkomstberäkning makar

Makars och registrerade partners inkomster läggs samman och fördelas med hälften på vardera personen. Var och en debiteras avgift efter det bistånd som beviljats.

Sammanboende som inte är gifta räknas som ensamstående från avgiftssynpunkt oavsett om man har delad ekonomi. Var och ens inkomst ligger således till grund för avgiftsberäkningen.

Specialregler²⁰ gäller för makar, registrerade partners och sammanboende när en av dem flyttat till särskilt boende.

3.3 Barns inkomster

Barns inkomster påverkar inte avgifterna.

3.4 Uppgiftsinsamling

Avgiftsunderlaget grundas på aktuella inkomstuppgifter samt uppgifter om bostadskostnader. Detta sker initialt när den enskilde får en insats för första gången, vid en årlig omräkning samt vid andra förändringar t.ex. ändrat civilstånd. För att underlätta uppgiftsinsamlingen inhämtas uppgifter via datamedia från de myndigheter där så är möjligt och lämpligt. Uppgifter som inte kan, eller får, hämtas därifrån inhämtas direkt från den enskilde genom särskild inkomstsblankett.

Om den enskilde avstår från att lämna uppgifter om inkomst och kostnader görs ingen prövning av individuellt avgiftsutrymme, utan avgiften blir enligt maxavgiften.

Uppgifter till avgiftssystemet hämtas enligt nedan.

3.4.1 Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten

Ålderspension;

- Premiepension
- Tilläggspension
- Inkomstpension
- Garantipension

Arbetskadelivränta

Sjuk-och aktivitetsersättning

Bostadsbidrag

- Bostadstillägg
- Äldreförsörjningsstöd
- BTP
- SBTP

---

¹⁹ 30 % på 1,67 % av uppskovsbeloppet enligt Skatteverket

²⁰ Makar bör anmäla till pensionsmyndighet om ändrat civilstånd

Efterlevandepension

- Änkepension
- Omställningspension
- Yrkesskadelivränta

Handikappersättning – räknas ej som inkomst

3.4.2 SCB (Statistiska centralbyrån)

Uppgifter om skatter och avgifter på församlingsnivå:

- Kommunalskatt
- Landstingsskatt
- Begravningsavgift (olika för olika församlingar)

3.4.3 SKV (Skatteverket)

OBS! Endast taxerade uppgifter²¹

- Statlig skatt
- Överskott kapital

3.4.4 Uppgifter genom den enskilde

- Tjänstepension
- Privat pension
- Utländska inkomster, pensioner och ersättningar
- Inkomst av näringsverksamhet jämte vissa avdrag
- stipendier och studiebidrag
- Inkomst av kapital; räntor, utdelningar m m (föregående år)
- Bostadskostnad och andra uppgifter om bostaden
- Kostnad för god man, ska verifieras med beslut från överförmyndarnämnden
- Kostnad för underhållsbidrag

Särskild uppgiftsblankett med information om kommunens avgiftssystem lämnas till den enskilde eller dennes företrädare (god man, närstående).

Om den enskilde har synpunkter på avgiftsbeslutet finns möjlighet att lämna in nya verifierade uppgifter för ny bedömning och beslut.

Vid den första avgiftsberäkningen ska brukare alltid bifoga sid.3 av senaste inkomstdeklaration.

---

²¹ OBS. RSV:s uppgifter är i princip oanvändbara vad gäller avgiftsberäkningarna eftersom beräkningarna ska bygga på aktuella inkomstuppgifter. Dels är RSV:s uppgifter 1-2 år gamla i snitt, dels är inga delkomponenter offentliga uppgifter annat än vad gäller skatterna. För övriga uppgifter finns bara sammanräknade poster, inga detaljer. Uppgifterna kan i vissa sällsynta fall användas i kontrollsyrte för att jämföra inrapporterade uppgifter (eller frånvaro av sådana) med nivå på t ex taxerad förvärvsinkomst.

4. Bostadskostnader

4.1 Avräkning för bostadskostnad

Vid avgiftsberäkningen avräknas den enskildes bostadskostnad i permanent bostad från nettoinkomsten. För makar, registrerade partners samt sammanboende skall boendekostnaden för var och en av dem utgöra hälften av den framräknade faktiska bostadskostnaden

4.2 Beräkning av bostadskostnad

Den faktiska bostadskostnaden²² för olika bostadstyper beräknas enligt samma regler som tillämpas av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten vid beräkning av bostadsbidrag respektive bostadstillägg för pensionärer, BTP.

4.3 Dubbla boendekostnader

Vid flyttning till vård- och omsorgsboende ska den enskilde ges ekonomisk möjlighet att avveckla sin tidigare bostad. Under den tid som den enskilde har dubbla bostadskostnader, kan på den enskildes begäran, avräknas faktisk bostadskostnad för båda bostäderna mot nettoinkomst. Dock högst tre månader. Den enskilde måste kunna verifiera dubbla hyreskostnader med hyresavi

4.4 Avräkningsregler vid dubbla boendekostnader

Vid beräkning av dubbla boendekostnader minskas först omsorgsavgiften ner till noll kronor. Vid ett negativt avgiftsutrymme minskas även avgiften för måltiderna, dock som mest ner till beräknade normala levnadskostnader för livsmedel för aktuellt år²³. I de fall den enskildes avgiftsutrymme blir negativt sedan bostadskostnader och förbehållsbelopp avräknats från nettoinkomsterna sker ingen jämkning av hyresavgiften i den särskilda boendeformen.

4.5 Kvarboendeskydd

Om hemmavarande make/registrerade partners/sambo (make 1) för sitt uppehälle är beroende av andra maken (make 2), som flyttar till vård- och omsorgsboende, ska kommunen försäkra sig om att make 1 inte drabbas av ”en oskäligt försämrad situation” när avgifterna bestäms²⁴ enligt tudelningsprincipen.

---

²² Eller verifierade uppgifter från den enskilde

²³ Enligt Konsumentverkets beräkning

²⁴ Enligt socialtjänstlagen 8 kap. 6 § SoL

4.6 Tudelningsprincipen

Följande beräkningsregler gäller:

Om maken med den högsta inkomsten flyttar till särskilt boende sker en jämkning av inkomsterna så att förbehållsbeloppet för den kvarboende maken eller sambon säkras.

Om maken med den lägsta inkomsten flyttar till särskilt boende sker ingen tudelning av inkomsterna.

Dessa beräkningsregler tillämpas utan att den enskilde påkallar det.

5. Förbehållsbelopp

5.1 Syfte med förbehållsbelopp

Syftet med förbehållsbelopp är att skydda äldre och personer med funktionsnedsättning från alltför höga avgifter och att dessa grupper ska få behålla en lägsta nivå av egna medel, som ska räcka till nödvändiga och normala levnadskostnader. Förbehållsbeloppet beräknas med ledning av ett så kallat minimibelopp och den faktiska boendekostnaden.

5.2 Minimibeloppet

Socialtjänstlagen har fastställt minimibeloppets nivå på per månad dels för ensamstående, dels för gifta/sammanboende²⁵

Över 65 år

- Ensamstående: En tolfedel av 135,46 % av prisbasbeloppet
- Giftn/registrerade partners/sammanboende: En tolfedel av 114,46 % av prisbasbeloppet

Under 65 år

- För ensamstående och giftn/registrerade partners/sambor under 65 år är minimibeloppen 10% högre än ovanstående
- För ungdomar under 18 år, som är vårdtagare i eget boende, med egen inkomst gäller samma minimibelopp som för vuxna under 65 år.
-

Minimibeloppet avser de medel den enskilde behöver för att klara utgifter för sina personliga behov utöver bostadskostnaden²⁶ för följande poster:

- Livsmedel
- Kläder, skor
- Fritid, böcker mm
- Förbrukningsvaror
- Möbler
- Husgeråd
- Hygien
- Dagstidning, telefon, TV-licens,
- Hemförsäkring
- Hushållsel
- Öppen hälso- och sjukvård
- Läkemedel
- Tandvård
- Resor

²⁵ Födelseår, ej födelsedatum, bestämmer vilket förbehållsbelopp som ska användas i enskilda fall.

²⁶ Följer de belopp som årligen redovisas i Konsumentverkets hushållsbudget.

5.3 Hushåll med barn eller ungdom 0-19 år

För hushåll med hemmavarande barn eller ungdomar utgår tillägg till minimibeloppet med de belopp som beräknats för olika åldrar enligt riksnormen för försörjningsstöd²⁷ Tillägg medges även för ungdomar mellan 19-21 år om barnet fortfarande går i gymnasiet²⁸.

Födelseår, ej födelsedatum, bestämmer vilket minimibelopp som används i det enskilda fallet.

5.4 Individuella tillägg till minimibeloppet

Kommunen kan i vissa situationer bestämma ett individuellt tillägg till minimibelopp. Detta genom en individuell prövning om den enskilde har "ett varaktigt behov av ett inte oväsentligt högre belopp" än det som omfattas av minimibeloppet. Med varaktigt behov avses minst sex sammanhängande månader och beloppet måste uppgå till minst 200 kr per månad.

Följande poster är exempel på levnadskostnader som kan föranleda beslut om individuellt tillägg till minimibeloppet:

- Fördyrad kost, t.ex. på grund av att maten erhålls via hemtjänsten i ordinarie boende eller i dagverksamhet eller på grund av att omsorgstagaren är yngre och av det skälet har en högre kostnad för sin matkonsumtion
- Fördyrad kost pga specialkost²⁹ t.ex. glutenfri kost
- Familje- och arbetssituationen, t ex underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll,
- Kostnader till följd av funktionshinder, bl.a. för rehabilitering/habilitering inkl. resor,
- Yngre funktionshindrade personers rätt till fritidsaktiviteter som är naturliga för yngre personer,
- Yngre funktionshindrades personers behov av medel för bosättning, familjebildning etc.
- Kostnaden för god man. Underlag krävs in som vidimerar att brukaren har en kostnad.
- Kostnader för underhåll av minderåriga barn

Kostnader som täcks av annat bidrag eller ersättning t.ex. handikappersättning kan inte föranleda tillägg till minimibelopp i särskilt boende.

5.5 Generellt tillägg till minimibeloppet

För boende i kommunens vård- och omsorgsboenden enligt helinackorderingsprincipen³⁰ görs ett generellt tillägg till minimibeloppet. Det görs med

---

²⁷ Socialstyrelsen

²⁸ Enligt Föräldrabalken 7 kap 1 § är förälder underhållsskyldig upp tom 21 år om barnet fortfarande går i gymnasium

²⁹

http://www.konsumentverket.se/Global/Konsumentverket.se/Best%C3%A4lla%20och%20adda%20ner/rapporter/2012/2012_1_Merkostnader_for_tva_specialkoster.pdf

mellanskillnaden mellan vårdtagarens avgift för måltider och det belopp som ingår i livsmedelsposten i minimibeloppet. Detta utgör en fördyrad levnadskostnad.³¹ Detta gäller även vid växelvård, men inte vid vistelse på korttidsplats då detta inte avser vara stadigvarande mer än 6 månader.

5.6 Generell minskning av förbehållsbeloppet

Kostnaden för el och TV licens ingår i förbehållsbeloppet. För boende i kommunens vård-och omsorgsboenden, görs därför en generell minskning av minimibeloppet för hushållsel och TV-avgift. Detta görs med 0,5% av prisbasbeloppet för hushållsel och 0,41 % av prisbasbeloppet för TV-avgift per person.

Vid tillfällig vistelse i korttidsboende görs ingen generell minskning av förbehållsbeloppet för el- och TV-avgift. Vårdtagaren har kvar dessa kostnader i sin ordinära bostad.

5.7 Beslut om avgifter

När nytt prisbasbelopp är känt fastställer kommunen vid årets slut vilka avgifter som gäller för nästkommande år.

---

³⁰ Gäller ej korttidsboende som avser kortare tid, mindre än sex månader.

³¹ Uppsala kommun följer Socialstyrelsens riktlinjer och utgår från Konsumentverkets hushållsbudget för äldre personer. Livsmedelskostnaden för män respektive kvinnor anges i två åldersgrupper, 61-74 år och 75 år och äldre. Dessa fyra belopp summeras och divideras därefter med fyra för att få ett genomsnittsbelopp.

7. Avgifter i ordinärt boende

7 Beloppsnivåer

Aktuella belopp för olika avgifter under innevarande år redovisas i bilaga 1.

7.1 Fastställande av avgift

Avgift för service- och omvårdnads insats(hemtjänst) i ordinärt boende beräknas utifrån registrerad utförd tid per minut hos vårdtagaren, dock högst upp till befintligt avgiftsutrymme samt inom ramen för maxtaxan.³²

7.2 Kommunal hemsjukvård

Avgift tas ut för kommunala hemsjukvårdsinsatser som utförs av legitimerad sjukvårdspersonal. Som legitimerad sjukvårdspersonal räknas sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast (fysioterapeut). Avgift tas inte ut för besök av kommunens rehabiliteringsteam i samband med intensiv rehabilitering som aktiv träning.

Kostnaden är 0,22 % av prisbasbeloppet per besök. Maxtaxa för hälso-och sjukvård uppnås efter tre besök. Vid både hemtjänst och hälso- och sjukvårdsinsats inkluderas detta inom hemtjänstens maxtaxa³³. Detta gäller alla patienter från den dag de fyller 21 år och omfattar även de patienter som även har LSS, ledsagning och SoL-insatser. Insatser som utförs av undersköterskor och vårdbiträden utifrån delegering/ordinering av legitimerad personal omfattas inte.

7.3 Personlig assistans

För insatser enligt LSS tas inga avgifter ut. För kompletterande insatser t.ex. hemtjänst tas omvårdnadsavgift ut.

7.4 Trygghetstelefon (trygghetslarm)

Avgift för trygghetstelefon debiteras med ett fast belopp per månad motsvarande 0,45 % av gällande prisbasbelopp.

7.5 Biståndsbedömd dagverksamhet

Biståndsbedömd dagverksamhet är avgiftsfri.

Däremot tas en kostnad per dag ut för måltider och kaffe enligt avgiftsbilagan.

---

32 enligt 8 kap. 5 § SoL.

33 Enligt beslut i KF 2015-12-07

7.6 Matdistribution

Matdistribution i ordinärt boende erbjuds till ett pris per styck motsvarande 0,11 % av prisbasbeloppet.

8 Avgifter och kostnader i vård-och omsorgsboende

8.1 Omvårdnadsavgiften

Vård- och omsorgsboende drivs enligt helinackorderingsprincipen. Debitering av omvårdnadsavgift sker per månad. Som högst motsvarar avgiften det fastställda maxtaket för avgifter, d.v.s. högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet (8 kap.5 § SoL).

Debitering av avgift görs från och med den dag som inflyttning sker på boendet vilket är detsamma som verkställighetsdatum.

Ingen omvårdnadsavgift tas ut vid frånvaro. Eventuellt avdrag beräknas utifrån gällande maxtaxa

8.1.1 Förbrukningsartiklar

Kostnad för förbrukningsartiklar ingår inte i kommunens avgifter däremot ingår de i minimibeloppet. Därför kan den enskilde teckna en överenskommelse med vårdgivaren om tillhandahållande av förbrukningsartiklar mot en avgift som motsvarar Konsumentverkets årliga beräkning av förbrukningsvaror för ensamhushåll motsvarande 0,27 % av prisbasbeloppet per månad. Vårdgivaren kan tillhandahålla lakan mot avgift motsvarande 0,22 % av prisbasbeloppet per månad.

Full månadsavgift utgår from den dag brukaren flyttar in. Ingen avgift utgår för aktuell månad vid utflytt/eller om brukaren avlider före den 10:e i månaden.

8.1.2 Måltider

Vid vård- och omsorgsboende ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål och mellanmål. Avgift tas ut per dygn för samtliga närvarodagar från och med verkställighetsdagen. Avgift för matservice per månad vid vård- och omsorgsboende uppgår till 6,74% av prisbasbeloppet Dygnsportionspriset uppgår till samma procentsats av prisbasbeloppet delat med 365

Boende som får näringslösning via sond debiteras måltidsavgift av kommunen. Denna vårdtagare har rätt att utan avgift få små smakportioner av måltiden. Specialkost ingår i måltidsavgiften.

8.1.3 Annat boende

För personer med beslut i annat boende kan andra regler gälla utifrån ett individbehov.

Vid viss del av måltider fördelas kostnaden enligt följande³⁴

---

³⁴ Enligt Socialstyrelsen

Frukost 20% av heltidskostnad
Lunch 30 % av heltidskostnad
Mellanmål 10% av heltidskostnad
Middag (huvudmål) 40 % av heltidskostnad

8.1.4 Tillägg till förbehållsbeloppet

Ett generellt tillägg till förbehållsbeloppet görs för matserviceavgiften enligt punkt 5.6.1.

8.1.5 Debitering vid frånvaro

Vid sjukhusvistelse tas ingen avgift ut för måltider från och med den dag den boende åker till sjukhuset t.o.m. den dag den boende kommer tillbaka från sjukhuset.

Vid annan frånvaro tas ingen avgift ut för måltider vid avfärd före lunch och hel avgift vid avfärd efter lunch. Detsamma gäller vid återkomst, d.v.s. hel avgift tas ut vid återkomst före lunch och ingen avgift vid återkomst efter lunch. Motsvarande regler gäller även vid in- och utflyttning.

8.1.6 Parboendegaranti

Äldre har enligt Socialtjänstlagen rätt att bo tillsammans i ett vård- och omsorgsboende även om bara en av makarna har behov av sådant boende.

Den medflyttande kan välja att sköta sin eller bådass kosthållning eller välja att äta vid vårdboendet, då gäller enbart heldagskost.

Den medflyttande kan ha beslut om hemtjänst. Debitering för hemtjänst i särskilt boende sker utifrån beslutad tid för insats. Debitering av HS insats enligt hemtjänstens avgifter.

Beslut för tvätt och städ görs enligt schablon. Justering p.g.a. negativt avgiftsutrymme gäller även för medflyttande.

8.1.7 Ändrad pensionsstatus

När en av två makar flytta permanent till ett vård- och omsorgsboende rekommenderas att, hos Pensionsmyndigheten, ansöka om ändrad pensionsstatus för makar, som lever med skild hushållsgemenskap. Detta kan medföra gynnsammare inkomster, bostadskostnader samt förbehållsbelopp.

8.2 Korttidsvård

Korttidsvård avser växelvård, avlastning eller vistelse på korttidsplats enligt äldrenämndens riktlinjer för vägledning och information om insatser enligt SoL och LSS.

8.2.1 Omvårdnadsavgift korttidsvård

Omvårdnadsavgift debiteras per vistelsedag med belopp motsvarande högst en tredjededel av det fastställda maxtaket per månad för avgifter enligt punkt 1.2.1. Beloppet avrundas nedåt till helt antal kronor. För den som redan betalar omvårdnadsavgift för hemtjänstinsatser i sitt ordinära boende blir den totala avgiften per månad högst lika med det fastställda maxtaket (1.2.1).

8.2.2 Måltider korttidsvård

Vid korttidsvård ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål och mellanmål. Avgift debiteras per dygn och tas ut för samtliga närvarodagar med samma belopp som gäller för permanent vistelse i omvårdnadsboende (1/30-del av månadskostnaden per dygn).

Samma debiteringsregler för matservice vid in- och utflyttning gäller som vid permanentboende i särskild boendeform, se punkt 8.2.3.

8.2.3 Tillägg till förbehållsbeloppet

Individuellt tillägg till förbehållsbeloppet medges ej på korttidsplats då detta det vara stadigvarande och mer än sex månader³⁵ Däremot tillämpas det vid vistelse på växelvårdsplats och beräknas per vistelsedag.

---

³⁵ Enligt 5.6 i detta dokument

9. Allmänna bestämmelser

9.1 Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse

Den enskilde har rätt att få en individuell prövning och eventuell nedsättning av avgiften, alternativt avgiftsbefrielse, då särskilda skäl föreligger. Till dessa skäl hör exempelvis dubbla bostadskostnader och hänsyn till kvarboende makes ekonomi.

9.2 Debiteringsrutiner

Debitering av avgifter sker månadsvis i efterskott. Betalning ska ske den sista dagen i månaden två månader efter den månad som insatsen är utförd. Obetald faktura går till inkasso 28 dagar efter förfallodag och ev. avbetalningsplan handläggs av inkassoavdelningen på economicenter.

9.3 Försäkringsfall

I de fall biståndsinsatserna ska bekostas av annan än den som får biståndet, av skadeståndsrättsliga, försäkrings- eller andra skäl, debiterar kommunen den faktiska kostnaden för insatserna. Omfattning, ersättning och typ av insatser avgörs från fall till fall varvid kommunen förhandlar med berörd ersättningsskyldig part.

9.4 Anmälningsskyldighet

Den enskilde är skyldig att lämna inkomstblankett med aktuella uppgifter om inkomst- och bostadsförhållanden samt aktuell hyra.

Första gången en avgiftsberäkning sker ska sid.3 av den senaste inkomstdeklarationen bifogas som verifikat. Inkomstblankett ska också lämnas in vid den årliga omräkningen vid varje årsskifte samt vid förändringar under året. Den enskilde kan välja att inte lämna in dessa uppgifter och får då erlægga maxtaxa pga. att en individuell beräkning inte kan göras utan erforderliga underlag. Detta framkommer på inkomstblanketten³⁶ och via informationsbrev vid årsmräkningen. Om den enskilde senare bestämmer att lämna in inkomstblankett görs en ny beräkning och den nya avgiften gäller då from månaden när avgiften inkommer.

9.5. Retroaktiv debitering

Om uppgifter framkommer som visar att för låg avgift debiterats under en period, kan retroaktiv debitering ske, dock inte längre tillbaka än för de sex senaste debiteringsmånaderna.

---

³⁶ Inkomstblankett bilaga 2

9.5.1 Återbetalning av avgift

Om uppgifter framkommer, som inte beror på den enskilde, som visar att för hög avgift debiterats, görs en återbetalning. Om uppgifter inkommer som visar att för hög avgift debiterats under en period, kan kommunen besluta om retroaktiv återbetalning dock inte längre tillbaka än för de sex senaste debiteringsmånaderna. Detta gäller dock inte om blankett inte inkommer eller inkommer för sent vid den årliga årsomräkningen.

9.6 Avgiftsbeslut

Den enskilde delges alltid ett skriftligt avgiftsbeslut där avgiftsunderlag och beloppen för de slutliga avgifterna framgår.

Avgiftsbeslutet ska innehålla uppgift om vilka lagrum som ligger till grund för beslutet och besvärstid.

Beslutet gäller högst ett år d.v.s. till nästa generella omräkning av avgifterna. Om det är känt att uppgifter i avgiftsunderlaget som kan påverka avgifterna, kommer att ändras, bör kortare giltighetstid sättas.

Beräkning av avgifterna görs årligen utifrån det nya prisbasbeloppet, skattebestämmelser, inkomstsuppgifter, bostadskostnader m.m.

Ändring av avgift på grund av ändrat prisbasbelopp får göras utan föregående underrättelse till den enskilde.

9.6.1 Ändring av avgiftsbeslut

Om andra förhållanden uppkommer som kan påverka avgiftens storlek måste alltid kommunen meddelas. T.ex. vid:

- ändrat civilstånd
- flytt till vård- omsorgsboende
- behov av individuellt förbehållsbelopp
- beviljande, ändring eller upphörande av bostadstillägg/-bidrag

Ändring av avgift gäller från och med månaden efter det att anledningen till ändringen inträffade om den avser del av månad. Ändring av avgiften ska dock gälla från och med samma månad som anledning till ändringen uppkom, om ändringen avser hela månaden.

Den enskilde ska alltid få information om ändring av avgift via ett nytt avgiftsbeslut där det framgår vad ändringen beror på. Den enskilde ska även själv medverka vid omräkning av avgiftsunderlaget och lämna nytt underlag, inkomstblankett, för sådan omräkning.

9.6.2 Delegering av beslut om avgifter

Beslut om avgifter, individuella tillägg till minimibelopp, nedsättning av avgift samt avgiftsbefrielse fattas enligt respektive nämnds delegationsordning.

9.8 Överklagande

Beslut om avgiftsregler fattas av kommunfullmäktige. Sådana beslut överklagas hos förvaltningsrätten genom laglighetsprövning enligt kap 10 kommunallagen. Då prövas endast lagligheten i beslutet.

9.8.1 Enskilt avgiftsbeslut

Beslut om avgifter och/eller förbehållsbelopp enligt 8 kap, 4-9 § SoL kan överklagas genom förvaltningsbesvär enligt 16 kap. 3 § SoL hos allmän förvaltningsdomstol (förvaltningsrätt i första instans). Det kan gälla avgiftens storlek, avgiftsändring, beräkning av avgiftsunderlag och förbehållsbelopp.

Om överklagandet bifalls kan domstolen ersätta det överklagade beslutet med ett nytt beslut.

9.8.2 Besvärsid

Överklagande av beslut om avgifter eller förbehållsbelopp ska inkomma till den myndighet som fattat det överklagade beslutet inom tre veckor från det att den överklagande fått del av beslutet. Kommunens handläggare ska vid behov vara behjälpliga med överklagande om den enskilde begär detta.

9.9 Privata underhållsavtal

Privata avtal om underhåll mellan vårdtagaren och annan person, t.ex. make/registrerade partners eller sammanboende, föranleder inte förändring av avgiftsberäkningen eller jämkning av avgifterna för vårdtagaren. S.k. civilrättsliga avtal har ingen rättsverkan på kommunens lagbundna avgiftsregler.

9.10 Vård- och hemvårdsinsatser i annan kommun

Kommunen har betalningsansvar för alla medborgare folkbokförda i kommunen. Om den enskilde får hemtjänstinsats eller vistas i särskild boendeform i annan kommun tillämpas avgift enligt folkbokföringskommunens avgiftssystem. Hemkommunen fakturerar den enskilde dennes avgift som beräknas retroaktivt så snart faktura inkommit till hemkommun från vistelskommunen.

AVGIFTER 2018-01-01

2018-xx-yy		Avgifter beräknas på prisbasbelopp för 2018; 45 500
Maxtaxa/Högekostnadsskydd	2044	Pbb*0,5392/12 enl Soc.tjänstlagen
Avgift ordinärt boende;		
Hemtjänst /tim.	254	0,56% av Pbb enl ALN 2007
Matdistribution/ st.	51	0,11% av Pbb KF2012
Larm /tim.		0,45% av Pbb "
Maxtaxa omvårdnad inkl leg HS /mån.	2044	Pbb*0,5392/12 enl Soc.tjänstlagen
Leg. HS-insats/besök < 85 år	101	KF 2015 0,22% av PBB
Maxtaxa enbart leg HS /mån < 85 år	303	KF 2015 maxtaxa efter tre besök
Vistelse korttidsplats;		
Omvårdnad/demens avgift /dygn	68	1/30 av maxtaxa vårdboende/dygn
Matservice /dygn	102	1/30 av maxtaxa måltider/dygn
Avgift vård- omsorgsboende;		
Maxtaxa; Vårdboende omv. dem/mån.	2044	Pbb*0,5392/12 enl Soc.tjänstlagen
Matservice /mån.	3067	Enl. Kf 2012
Lägsta belopp måltider/mån.	ej klart	Enl. Konsumentverkets årliga publ. I dec
Tillägg förbehåll/mån.	ej klart	Maxtaxa måltid- lägsta belopp måltid
Minimibelopp;		
Ensamboende => 65 år	5136	Pbb*1,3546/12 enl Soc.tjänstlagen
Makar /sambo => 65 år	4340	Pbb* 1,1446/12 enl Soc.tjänstlagen
Makar/sambo < 65 år	4774	Ovan + 10%
Ensamboende < 65 år	5650	Ovan +10%
Sänkning av minimibelopp när följande ingår i hyra på vård -omsorgsboende;		
Ensamboende;		
El	226	0,5%*Pbb Kf 2012
Tv-licens	187	0,41%*Pbb "
sammanboende;		
El	113	0,25%*Pbb "
Tv-licens	94	0,21%*Pbb "
Dagverksamhet;		
måltider inkl kaffe	51	0,11%*Pbb Enl Kf 2012
Avgift som får tas ut av vård-omsorgsbo;		
förhyrning lakan	102	0,22% av Pbb enl ALN2007
förbrukningsartiklar	124	0,27% av Pbb enl ALN2007

AVGIFTER 2017-01-01

2017-01-01		Avgifter beräknat på prisbasbelopp för 2017; 44800kr
	I kronor	
Maxtaxa/Högekostnadsskydd	2013	Pbb*0,5392/12 enl Soc.tjänstlagen
Avgift ordinärt boende;		
Hemtjänst /tim.	250	% av Pbb enl ALN 2007
Matdistribution/ st.	50	0,11% av Pbb KF2012
Larm /tim.	201	0,45% av Pbb "
Maxtaxa omvårdnad inkl leg HS /mån.	2013	Pbb*0,5392/12 enl Soc.tjänstlagen
Leg. HS-insats/besök	101	0,22% av Pbb enl KF 2015
Maxtaxa enbart leg HS /mån	303	0,67% av Pbb enl KF 2015
Vistelse korttidsplats;		
Omvårdnad/demens avgift /dygn	67	1/30 av maxtaxa vårdboende/dygn
Matservice /dygn	101	1/30 av maxtaxa måltider/dygn
Avgift vård- omsorgsboende;		
Maxtaxa; Vårdboende omv. dem/mån.	2013	Pbb*0,5392/12 enl Soc.tjänstlagen
Matservice /mån.	3020	Enl. Kf 2012
Lägsta belopp måltider/mån.	1835	Enl. Konsumentverkets årliga publ.
Tillägg förbehåll/mån.	1185	Maxtaxa måltid- lägsta belopp måltid
Minimibelopp;		
		Enligt Soc.tjänstlagen;
Ensamboende => 65 år	5057	Pbb*1,3546/12 enl Soc.tjänstlagen
Ensamboende < 65 år	5563	Ovan +10%
Makar /sambo => 65 år	4273	Pbb* 1,1446/12 enl Soc.tjänstlagen
Makar/sambo < 65 år	4700	Ovan + 10%
Sänkning av minimibelopp när följande ingår i hyra på vård -omsorgsboende;		
Ensamboende;		
El	222	0,5%*Pbb Kf 2012
Tv-licens	184	0,41%*Pbb "
sammanboende;		
El	111	0,25%*Pbb "
Tv-licens	92	0,21%*Pbb "
Dagverksamhet;		
måltider inkl kaffe	50	0,11%*Pbb Enl Kf 2012
Avgift som får tas ut av boendet;		
förhyrning lakan	100	0,22% av Pbb enl ALN2007
förbrukningsartiklar	122	0,27% av Pbb enl ALN2007